

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Priecelovej a členiek JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v právnej veci žalobkyne **PhDr. E. H., B.**, zastúpenej JUDr. L. B., advokátkou, so sídlom v B., proti žalovanému **JUDr. T. V., B.**, správcovi konkurznej podstaty úpadcu W. – Š. S. R., spol. s. r. o., R., o **určenie pravosti, výšky a poradia pohľadávky**, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Cbi 70/2006-338 zo dňa 29. októbra 2009, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6Cbi 70/2006-338 zo dňa 29. októbra 2009 **potvrdzuje**.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že jej pohľadávky vo výške 550 000,-- Sk a 136 221,-- Sk (18 333,30 Eur a 4 540,70 Eur), prihlásené do konkurzného konania, vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1K116/04 nie sú sporné čo do dôvodu a výšky.

Súčasne požadovala určiť, že jej pohľadávka, prihlásená do predmetného konkurzu vo výške 1 777 057,50 Sk (59 235,30 Eur) je zaradená do prvej triedy s právom na oddelené uspokojenie, a to v prvom poradí zo speňaženia nehnuteľností, zapísaných na liste vlastníctva

č. X., katastrálne územie R., obec R., okres T., a to pozemky: parcela č. X. o výmere 171 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere X. 250 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 432 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 1 471 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 370 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela X. o výmere 382 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. o výmere X. 623 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 131 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 1 118 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 108 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 797 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 980 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 202 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 965 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 356 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 56 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 970 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 11 254 m², ostatné plochy, parcela č. X. o výmere 148 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 40 m², zastavané plochy a nádvoría a parcela č. X. o výmere 16 m², zastavané plochy a nádvoría, a stavby: č. 4 na parcele č. X. – dielňa, stavba č. 6 na parcele č. X., - maštal', č. 6 na parcele č. X. – dielňa, č. 6 na parcele č. X. – sklad osív, č. 6 na parcele č. X. – kotolňa, č. 6 na parcele X. – garáž, č. 6 na parcele č. X. - váha, č. 6 na parcele č. X. – pozberovka, č. 6 na parcele X. – maštal' a č. 14 na parcele č. X. – vodovodná veža.

V druhom poradí zo speňaženia nehnuteľností, zapísaných na liste vlastníctva č. X., katastrálne územie R., okres T.: pozemky - parcela č. X. o výmere 2 332 m², zastavané plochy a nádvoría, parcela č. X. o výmere 3 096 m², zastavané plochy a nádvoría, stavby: č. X. na parcele č. X. – administratívny budova, č. X. na parcele č. X. – skleník a č. X. na parcele č. X. – kotolňa.

V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa podala žalobu na súde dňa 12. júna 2006 na určenie pravosti a výšky pohľadávky v celkovej výške 686 221,40 Sk ako aj poradia – nároku na oddelené uspokojenie vo výške 1 777 057, 50 Sk na základe výsledkov prieskumného pojednávania, konaného dňa 30. júna 2006. Žalobkyňa bola o výsledkoch prieskumného pojednávania upovedomená súdom dňa 12. mája 2006. Žaloba bola podaná na súde dňa 12. júna 2006, t.j. v lehote stanovenej súdom.

Z obsahu upovedomenia o výsledkoch prieskumného pojednávania súd zistil, že právo oddeleného uspokojenia pohľadávky vo výške 1 777 057,40 Sk z nehnuteľností, zapísaných na liste vlastníctva č. X. k. ú. R. bolo správcom konkurznej podstaty uznané, čo znamená, že právo oddeleného uspokojenia tejto pohľadávky v konkurznom konaní nie je sporné. Žaloba v tejto časti bola preto podaná bezdôvodne. Spôsob oddeleného uspokojenia jednotlivých konkurzných veriteľov nie je možné riešiť v rámci žaloby o určenie pravosti pohľadávky jedného konkurzného veriteľa a zároveň skúmať aj záložné práva ostatných konkurzných veriteľov, pretože v incidenčnom konaní je možné rozhodovať len o práve toho ktorého konkurzného veriteľa. Uspokojenie konkurzných veriteľov prebieha v konkurznom konaní, a to kedykoľvek v priebehu konkurzu podľa odseku 2 § 28 zákona o konkurze a vyrovnaní vydaním výťažku na základe žiadosti oddeleného veriteľa a so súhlasom konkurzného súdu, alebo sa vysporiada v rozvrhu, ktorému predchádza vypracovanie konečnej správy a jej schvaľovanie postupom podľa § 29 zákona o konkurze a vyrovnaní. Samotné uspokojenie konkurzného veriteľa preto spadá do rozhodovacej činnosti konkurzného súdu.

Súd preto žalobu v časti určenia práva oddeleného uspokojenia ako bezdôvodnú zamietol.

V časti o určenie pravosti a výšky pohľadávky 550 000,-- Sk a 136 221,40 Sk žalobkyňa opierala žalobu o zmluvu o pôžičke zo dňa 22. septembra 2000. Podľa tvrdení žalobkyne na pojednávaní konanom dňa 26. februára 2009 malo dôjsť k odovzdaniu peňazí úpadcovi v rovnaký deň, ako bola uzavretá zmluva o pôžičke. Obsah zmluvy samotnej však vznik zmluvy o pôžičke nepreukazoval. Podľa čl. 1 bod 2 zmluvy označenej ako zmluva o pôžičke medzi žalobkyňou ako veriteľom a úpadcom ako dlžníkom sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi v hotovosti sumu 550 000,-- Sk do 28. septembra 2000 a sumu 136 221,40 Sk do 31. marca 2001. Dlžník sa zaviazal pôžičku splatiť do 31. mája 2001. Podľa tvrdenia žalobkyne v prihláške zo dňa 18. novembra 2005 pôžičkou malo byť zabezpečené splatenie sadeníc viniča hroznorodého spoločnosti V. S., s. r. o., Š.. Takto uzatvorená zmluva nespĺňa náležitosti zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka, keďže chýba jej podstatná časť – reálne odovzdanie čiastky 550 000,-- Sk a 136 221,40 Sk pri uzavretí zmluvy. Keby došlo k poskytnutiu čiastok 550 000,-- Sk a 136 221,40 Sk v čase uzatvorenia zmluvy, t. j. 22. septembra 2000, nemohlo by dôjsť k naplneniu zmluvy, ktorá bola písomne uzavretá dňa 22. septembra 2000, keďže by to bolo v rozpore s jej obsahom a podstatnými

náležitostami. Účel poskytnutia sumy 550 000,-- Sk dňa 28. septembra 2000 podľa príjmového pokladničného dokladu z 28. septembra 2000 vzhľadom na deklarovaný účel – nákup tankov a hnojiva je v rozpore so žalobkyňou uvádzaným účelom – zakúpenie sadeníc viniča. Poskytnutie sumy 136 221,40 Sk úpadcovi a jej zavedenie do účtovníctva úpadcu v konaní preukázané nebolo.

Žalobkyňa poukazovala v prihláške aj v žalobe na prejav úpadcu, ktorým bolo odsúhlasenie pohľadávok valným zhromaždením úpadcu, konaným dňa 5. septembra 2003. Podľa bodu 11 zápisnice z valného zhromaždenia úpadcu podpísanej Ing. S. R. ako zapisovateľom a žalobkyňou ako overovateľom boli odsúhlasené výsledky kontroly stavu záväzkov spoločnosti W. – Š. S. R., s. r. o., tak, že žalobkyňa má pohľadávku voči spoločnosti vo výške 1 777 057,50 Sk bez jej ďalšej špecifikácie. Aj podľa výpovede svedka Ing. S. R. na pojednávaní, konanom dňa 11. decembra 2008, valným zhromaždením úpadcu došlo k odsúhlaseniu dlhu voči žalobkyňi vo výške 1 777 057,50 Sk. Výška zostatku dlhu úpadcu voči žalobkyňi ku dňu 6. septembru 2003 preto predstavovala sumu 1 777 057,50 Sk, čo bolo potvrdené v zápisnici, podpísanej žalobkyňou, ako aj konateľom úpadcu. Súd preto žalobu ako bezdôvodnú zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

Proti rozsudku podala žalobkyňa odvolanie.

Uviedla, že súd prvého stupňa nereagoval na jej argumentáciu primeraným spôsobom. Nevysporiadal sa so všetkými okolnosťami, ktoré majú pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Svojim postupom na pojednávaní, konanom dňa 29. októbra 2009, odňal žalobkyňi práva, dané ustanovením § 44 O. s. p. nahliadať do spisu, robiť si z neho výpisy, odpisy, odňal päťdňovú lehotu na prípravu pojednávania podľa § 115 ods. 2 O. s. p., znemožnil realizáciu práv, priznaných účastníkovi konania v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., porušil základné právo žalobkyne na súdnu ochranu, zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, obsahom ktorého je aj zákonom upravené relevantné konanie súdov a porušil aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru 209/1992 Zb., a to právo na spravodlivé konanie.

V časti žaloby o určenie pravosti pohľadávok vo výške 550 000,-- Sk a 136 221,40 Sk žalobkyňa poukázala na zmluvu o pôžičke zo dňa 22. septembra 2000, ktorú podpísali za dlžníka dvaja konatelia terajšieho úpadcu v súlade so spoločenskou zmluvou dlžníka. Ďalej poukázala na príjmový pokladničný doklad č. 653991 zo dňa 28. septembra 2000, svedeckú výpoveď Ing. R., faktúru č. 28/2000, vystavenú spoločnosťou V. S., s. r. o., na sumu 1 118 000,-- Sk za viničové sadenice ELITA, zápisnicu o výsluchu svedka Ing. T. R. PhD, konateľa spoločnosti V. S., s. r. o., ako aj skutočnosť, že súd odmietol sprístupniť dôkaz, ktorý vykonal z vlastnej iniciatívy, a to informácie D. Ú. T. o D. subjekte W. – Š. R., s. r. o. V tomto kontexte, so zreteľom na postup súdu v rozpore s Občianskym súdnym poriadkom žalobkyňa navrhovala dňa 29. októbra 2009 nepojednávať a vec odročiť na nový termín. Napriek tomu sudkyňa pojednávala a aj vo veci rozhodla.

Na pojednávaní tiež žalobkyňa navrhla doplniť dokazovanie o kópie dokladov spoločnosti I. T., s. r. o., a to protokol o odovzdaní účtovných dokladov úpadcu za roky 2000 a 2001 a spracovanie účtovných dokladov úpadcu v podvojnóm účtovníctve za roky 2000 a 2001, počítačové zostavy. Ďalej navrhla vypočuť svedkov súdom akceptovaných, a to J. M., I. B. a Ing. M. B. Z navrhovaných dôkazov by vyplynuli skutočnosti, dôležité pre rozhodnutie veci.

Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 26. februára 2009 zaviazal žalobkyňu zabezpečiť do konania originály alebo verifikované kópie prvotných účtovných dokladov, preukazujúcich dôvodnosť jej tvrdení, týkajúcich sa súm 550 000,-- Sk a 136 221,40 Sk. Rešpektovaním uznesenia súdu žalobkyňa požadované doklady zabezpečila zo zahraničia, pričom predpokladala potrebnú ochranu zo strany súdu na takýto vážny krok. Krátko po tom, ako zabezpečila doklady zo zahraničia do miesta jej bydliska, došlo k nezákonnej domovej prehliadke políciou OR PZ T. v konaní, ČVS ORP-226/OdV-TO-2004. K prehliadke došlo bez jej vedomia a upovedomenia jej advokáta a bez príkazu sudcu. Na pojednávaní dňa 25. októbra 2009 uviedla, že od 25. marca 2009 sa v byte na N. nezdržiava z obavy o svoju bezpečnosť, život a zdravie a na rozhodnutie o pridelení policajnej ochrany čaká mimo bydliska od 30. marca 2009. Dôvod, pre ktorý nemohla predložiť doklady o odovzdaní súm 550 000,-- Sk a 136 221,40 Sk, v rozsudku absentuje.

S poukazom na ustanovenia § 205 ods. 2 písm. b/ v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f/, § 205 ods. 2 písm. c/, § 205 ods. 2 písm. d/ a § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alebo aby ho po doplnení dokazovania zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalobkyni prizná náhradu trov konania.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne považuje odvolanie za zmätočné a nedôvodné, uvádzajúce skutočnosti, ktoré nesúvisia s podstatou veci. Žalobkyňa vo svojich podaniach uvádza súkromné problémy, zdravotný stav, policajnú ochranu svojej osoby, na pojednávaniach uvádzala, že účtovná evidencia sa nachádza v cudzine a podobné nezmysly, ktoré sú účelové a sledujú jediný cieľ – deštrukciu súdneho konania a priet'ahy. Žalobkyňa je notorickým s'ťažovateľom, pričom mala dostatok časového priestoru preukázať svoje tvrdenia, avšak dôkazné bremeno neuniesla. Počas dvoch rokov súdneho konania žalobkyňa svoju neprítomnosť, okrem jediného prípadu, sústavne ospravedlňovala, zavádzala súd, snažila sa odročovať pojednávania za účelom predloženia dokladov, ktoré nemá k dispozícii, navrhovania nepodstatných dôkazov, svedkov a pod.

Skutkový stav, ktorý objasnil súd prvého stupňa na pojednávaniach vykonanými dôkazmi, považuje za ustálený, na základe neho súd správne posúdil právny stav, čo aj vyčerpávajúco odôvodnil vo svojom rozhodnutí.

Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 1K 116/04-591 zo dňa 20. septembra 2005 bol na majetok spoločnosti W. – Š. S. R., spol. s r. o., R., vyhlásený konkurz a uznesením uvedeného súdu č. k. 1K 116/04-680 zo dňa 14. novembra 2005 bol do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovený žalovaný.

Žalobkyňa sa žalobou, podanou dňa 12. júna 2006, domáhala proti žalovanému určenia pravosti pohľadávok vo výške 550 000,-- Sk a 136 221,40 Sk, ako aj poradia

pohľadávky vo výške 1 777 057,50 Sk tak, že pre uvedenú pohľadávku požadovala oddelené uspokojenie s určením jeho poradia.

Podľa § 23 ods. X. zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov konkurzní veritelia pohľadávok, ktoré zostali sporné čo do pravosti, výšky alebo poradia, môžu sa domáhať určenia svojho práva v lehote určenej súdom. Žalobu musia podať na súde, ktorý vyhlásil konkurz, proti všetkým, ktorí pohľadávku popreli, smú sa v nej dovolávať len právneho dôvodu a poradia uvedeného v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní. Ak nejde o vec, patriacu do právomoci súdu, rozhodne o pravosti pohľadávky príslušný správny orgán. O poradí popretej pohľadávky rozhodne vždy súd.

Žalobkyňa v odvolaní poukazuje na existenciu odvolacích dôvodov, uvedených v ustanovení § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O. s. p. Z obsahu jej odvolania však vyplýva, že namieta odňatie možnosti konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), ako aj skutočnosť, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom možno rozumieť taký postup súdu, ktorý účastníkovi konania znemožnil realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. V tejto súvislosti žalobkyňa uvádza, že súd prvého stupňa jej neumožnil nahliadať do spisu, robiť si z neho výpisy a odpisy, pričom nebola dodržaná ani lehota na prípravu pojednávania podľa § 115 ods. 2 O. s. p.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobkyňa nahliadala so spisom osobne a aj za účasti právneho zástupcu v dňoch 1. júla 2008, 29. júla 2008, 28. augusta 2008, 28. augusta 2008, 8. septembra 2008, 30. októbra 2008, 3. decembra 2008, 19. mája 2009, 21. mája 2009, 28. mája 2009, 5. augusta 2009, 17. septembra 2009, 28. septembra 2009 a 16. októbra 2009, pričom jej bolo umožnené vyhotovenie fotokópií. Pokiaľ ide o nazeranie do D. dokladov, predložených D. Ú. T. na pojednávaní, konanom dňa 29. októbra 2009, zo zápisnice z pojednávania vyplýva, že súd žalobkyňu s obsahom dokladu v potrebnom rozsahu oboznámil. Predvolanie na pojednávanie, konané dňa 29. októbra 2009, prevzal právny zástupca žalobkyne dňa 21. septembra 2009, lehota podľa § 115 ods. 2 O. s. p. bola preto

dodržaná. Odvolací súd nezistil skutočnosti odôvodňujúce záver, že v konaní pred súdom prvého stupňa bola žalobkyňi odňatá možnosť konať pred súdom.

Rovnako neopodstatnená je aj námietka žalobkyne, podľa ktorej súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal ňou navrhnuté dôkazy.

Účastníci konania majú povinnosť tvrdenia, t. j. povinnosť uvádzať rozhodujúce skutočnosti a súčasne majú dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť navrhnúť dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení. O tom, ktoré z navrhnutých dôkazných prostriedkov je potrebné vykonať, rozhodne súd (§ 120 ods. 1 O. s. p.). Súd nemá povinnosť vykonať všetky navrhnuté dôkazné prostriedky.

V danom prípade je sporným tvrdenie žalobkyne, podľa ktorého suma 1 777 057,50 Sk, ktorá jej bola konkurznom konaní uznaná, nezahŕňa aj jej dve ďalšie prihlásené pohľadávky vo výške 550 000,-- Sk a 136 221,40 Sk. Oprávnenosť uvedených súm žalobkyňa preukazovala zmluvou o pôžičke, uzavretej s úpadcom dňa 22. septembra 2000. V konaní však nebol predložený žiadny doklad, preukazujúci prevzatie uvedených súm dlžníkom, ktorým mala byť podľa žalobkyne spoločnosť W. - Š. S. R.

Podľa zápisnice z valného zhromaždenia uvedenej spoločnosti konaného dňa 5. septembra 2003, ktoré prerokovalo a odsúhlasilo aj výsledky kontroly stavu záväzkov spoločnosti voči žalobkyňi, tieto predstavovali celkovú sumu 1 777 057,50 Sk. Žalobkyňa sa valného zhromaždenia, ktorého závery boli prijaté jednohlasne, zúčastnila. Účel, na ktorý bola žalobkyňou poskytnutá suma 550 000,-- Sk, ktorú prijala spoločnosť dňa 28. septembra 2000, podľa príjmového pokladničného dokladu č. 653690 nezodpovedá žalobkyňou deklarovanému účelu v spornom prípade (zakúpenie sadeníc viniča).

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie ohľadom určenia pravosti pohľadávok žalobkyne v sume 550 000,-- Sk a 136 221,40 Sk v dostatočnom rozsahu, preto neakceptovanie jej ďalších návrhov na vykonanie dokazovania nemožno považovať za neúplné zistenie skutkového stavu.

Žalovaný na prieskumnom pojednávaní uznal právo žalobkyne na oddelené uspokojenie jej pohľadávky vo výške 1 777 057,40 Sk a pokiaľ ide o poradie oddeleného uspokojenia, o tomto bude konkurzný súd rozhodovať v priebehu konkurzného konania. Súd preto dôvodne aj v tejto časti žalobu zamietol.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

Žalovanému trovy odvolacieho konania nevznikli, v dôsledku čoho mu neboli priznané (§ 224 ods. 1, § 142 O. s. p.).

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. marca 2011

JUDr. Alena Prieceľová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová